

หน้าฝนของญี่ปุ่น

ดร.นรพงศ์ศักดิ์ พิชญพิภกร์

คณบดีคณะอักษร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน)
narongsak.pit@ku.th

ทำ ผู้อ่านหลายท่านคงอาจจะเคยสงสัยว่า ทำไมเวลาดูข้อมูลของฤดูกาลของประเทศญี่ปุ่น มีแค่ ฤดูใบไม้ผลิ (春: はる: Haru) (มีนาคม-พฤษภาคม), ฤดูร้อน (夏: なつ: Natsu) (มิถุนายน-สิงหาคม), ฤดูใบไม้ร่วง (秋: あき: Aki) (กันยายน-พฤศจิกายน) และ ฤดูหนาว (冬: ふゆ: Fuyu) (ธันวาคม-กุมภาพันธ์) หรือที่เรียกรวมว่า ฤดูกาลทั้งสี่ (四季: しき: Shiki) และมีวิธีการเรียกทั้งสี่ฤดูกาลมารวมกัน เรียกว่า 春夏秋冬: しゅんかしゅうつら: Shunkashuuto ครับ สังเกตว่าจะไม่มีหน้าฝนอยู่ในนั้นเลย แล้วอันที่จริงประเทศญี่ปุ่นไม่มีหน้าฝนหรืออย่างไร เรามาหาคำตอบจากบทความตอนนี้กันครับ

ญี่ปุ่นที่ทุกคนมักจะเลือกเดินทางไปเพื่อเที่ยวในฤดูกาลต่างๆ ที่มีเอกลักษณ์ประจำฤดูของแต่ละฤดูนั้น อันที่จริงแล้ว ในช่วงเวลาหนึ่งปี มีช่วงเวลาที่ฝนตกชุกชุมอยู่ด้วยครับแต่จะไม่ได้นับเป็นฤดูกาลหนึ่งของญี่ปุ่น โดยหน้าฝนของญี่ปุ่นนั้น จะเป็นช่วงเวลาช่วงหนึ่งที่มีฝนตก และมีปริมาณน้ำฝนที่มาก เราเรียกรวมๆ ว่า หน้าฝน (雨季: うき: uki) และในหน้าฝนนั้น ยังจะแบ่งออกมาอีก 2 ช่วงครับ นั่นคือ ช่วงรอยต่อของฤดูใบไม้ผลิ มายังฤดูร้อน หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า 梅雨: つゆ: Tsuyu หรืออาจจะอ่านออกเสียงแบบจีนว่า 梅雨: ばいり: Bai-U และอีกหนึ่งช่วงคือ ช่วงรอยต่อของฤดูใบไม้ร่วง ไปยังฤดูหนาว จะนิยมเรียกว่า 秋雨: あきさめ: Akisame หรืออาจจะอ่านเป็นแบบเสียงจีนก็ได้ครับ จะเรียกว่า 秋雨: しゅうりゅう: Shuu-U ครับ

คนญี่ปุ่นนั้น จะให้ความสำคัญกับ Tsuyu มาก เพราะเป็นช่วงที่ฝนตกทั่วฟ้าเมืองญี่ปุ่น มีพยากรณ์อากาศการเข้าสู่หน้าฝน

Tsuyu กันเป็นทางการเลยครับ โดยจะมีการพยากรณ์ “ช่วงเข้าหน้าฝน Tsuyu” (梅雨入り: つゆいり: Tsuyu-Iri) และช่วงออกหน้าฝน Tsuyu (梅雨明け: つゆあけ: Tsuyu-Ake) ซึ่งแต่ละภูมิภาคจะมีช่วงเข้าหน้าฝน และออกหน้าฝนแตกต่างกันไปตามภูมิภาค และแต่ละปีก็อาจจะคลาดเคลื่อนกันเล็กน้อย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น หลักๆ จะอยู่ในช่วงราวเดือนพฤษภาคม ถึงช่วงราวเดือนกรกฎาคมครับ แต่ผู้เขียนสังเกตว่า ช่วงหลายปีที่ผ่านมา บางภูมิภาคก็อาจจะมีวันออกหน้าฝนถึงราวต้นเดือนสิงหาคมก็มีครับ

สำหรับการพยากรณ์อากาศ เท่าที่ผู้เขียนสืบค้นดูในอินเทอร์เน็ต ไม่มีการแปลการพยากรณ์อากาศในส่วนนี้ที่ออกมาเป็นรายปีครับ มีแต่เอาวันคร่าวๆ ที่เคยมีการพยากรณ์มาแต่เมื่อก่อนมาเป็นข้อมูล ท่านผู้อ่านต้องการข้อมูลรายปีที่ประกาศออกมาโดยกรมอุตุนิยมวิทยา ประเทศญี่ปุ่น (気象庁: きしやうちょう: Kishouchou) น่าจะต้องดูข้อมูลที่เป็นภาษาญี่ปุ่น และอาจจะใช้เครื่องมือในการแปลช่วยเหลือ หรือถ้ามีความรู้ภาษาญี่ปุ่นอยู่บ้างสามารถนำคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในบทความนี้ ลองนำไปสืบค้นดูก็น่าจะได้ข้อมูลไม่ยากครับ

tenki.jp

〒・住所を入力

検索

所在地

地方	2020年	平年差	昨年差	平年	昨年
沖縄	5月11日 さる	2日遅い	5日早い	5月9日 さる	5月16日 さる
奄美	5月10日 さる	1日早い	4日早い	5月11日 さる	5月14日 さる
九州南部	5月30日 さる	1日早い	1日早い	5月31日 さる	5月31日 さる
九州北部	6月11日 さる	6日遅い	15日早い	6月5日 さる	6月26日 さる
四国	5月31日 さる	5日早い	26日早い	6月5日 さる	6月26日 さる
中国	6月10日 さる	3日遅い	16日早い	6月7日 さる	6月26日 さる
近畿	6月10日 さる	3日遅い	17日早い	6月7日 さる	6月27日 さる
東海	6月10日 さる	2日遅い	3日遅い	6月8日 さる	6月7日 さる
関東甲信	6月11日 さる	3日遅い	4日遅い	6月8日 さる	6月7日 さる
北陸	6月11日 さる	1日早い	4日遅い	6月12日 さる	6月7日 さる
東北南部	6月11日 さる	1日早い	4日遅い	6月12日 さる	6月7日 さる
東北北部	6月14日 さる	同じ	1日早い	6月14日 さる	6月15日 さる

梅雨明け

08月07日更新

地方	2020年	平年差	昨年差	平年	昨年
沖縄	6月12日 さる	11日早い	28日早い	6月23日 さる	7月10日 さる
奄美	7月20日 さる	21日遅い	7日遅い	6月29日 さる	7月13日 さる
九州南部	7月28日 さる	14日遅い	4日遅い	7月14日 さる	7月24日 さる
九州北部	7月30日 さる	11日遅い	5日遅い	7月19日 さる	7月25日 さる
四国	7月30日 さる	12日遅い	5日遅い	7月18日 さる	7月25日 さる
中国	7月30日 さる	9日遅い	5日遅い	7月21日 さる	7月25日 さる
近畿	7月31日 さる	10日遅い	7日遅い	7月21日 さる	7月24日 さる
東海	8月1日 さる	11日遅い	8日遅い	7月21日 さる	7月24日 さる
関東甲信	8月1日 さる	11日遅い	8日遅い	7月21日 さる	7月24日 さる
北陸	8月2日 さる	9日遅い	9日遅い	7月24日 さる	7月24日 さる
東北南部	8月2日 さる	8日遅い	8日遅い	7月25日 さる	7月25日 さる
東北北部	-	-	-	7月28日 さる	7月31日 さる

cr: <https://tenki.jp/rainy-season/>

ตัวอย่างการพยากรณ์หน้าฝนช่วงเข้าหน้าฝน และออกหน้าฝน Tsuyu ประจำปี 2020 ผ่านเว็บไซต์ของกรมอุตุนิยมวิทยา ประเทศญี่ปุ่น

ในช่วง Tsuyu นั้น หลายๆ ท่านอาจจะไม่อยากจะรอคอยให้ฝนตก เพราะไม่ชอบฝนที่ตกบ่อยๆ มากนัก เพราะไปเที่ยวก็คงจะลำบากไม่น้อย แต่มีอยู่หนึ่งสิ่งที่ดีว่าเป็นสัญลักษณ์ของการเข้าสู่หน้าฝนของประเทศญี่ปุ่น และหลายคนมักจะรอคอยคือ ดอกอาจิไซ (紫陽花: あじさい: Ajisai) หรือ Hydrangea ที่ผู้เขียนเองเคยมีแนะนำดอกไม้ชนิดนี้ไปแล้วในบทความก่อนหน้านี้ เมื่อถึง

ฤดูกาลที่ดอกอาจิไซบาน คนญี่ปุ่นจะรู้ทันทีว่าหน้าฝนกำลังจะมาแล้ว โดยดอกอาจิไซจะมีช่วงที่ดอกเริ่มบานแล้วแต่ภูมิภาคครับ โดยเฉลี่ยประมาณราวเดือนพฤษภาคมถึงราวเดือนกรกฎาคม และมีช่วงบานเต็มที่ในช่วงราวต้นเดือนมิถุนายน ถึงราวเดือนกรกฎาคมขึ้นอยู่กับละภูมิภาคเช่นเดียวกันครับ โดยทางตอนใต้ของประเทศจะเริ่มบานก่อน และค่อยไล่ขึ้นไปทางตอนเหนือของประเทศครับ

ดอกอาจิไซ ดอกไม้สัญลักษณ์แห่งการเข้าหน้าฝนของญี่ปุ่น

cr: <https://allabout-japan.com/zh-cn/article/3442/>

สำหรับ Akisame หรือ Shuu-U หรือหน้าฝนช่วงรอยต่อของฤดูใบไม้ร่วงไปฤดูหนาวนั้น มีช่วงเวลาคือช่วงราวกลางค่อนไปทางปลายเดือนสิงหาคม ถึงราวต้นเดือนตุลาคมครับ หน้าฝนในช่วงนี้ฝั่งญี่ปุ่นตะวันออก (東日本: ひがしにほん: Higashi Nihon) (ญี่ปุ่นตะวันออกมีความหมายรวมถึง ฮอกไกโด, ภูมิภาคโทโฮกุ และภูมิภาคคันโต) ฝนจะตกชุกชุกกว่าส่วนอื่นๆ ของญี่ปุ่นครับ และหน้าฝนในช่วงนี้ไม่มีการพยากรณ์อย่างเป็นทางการนะครับ ท่านผู้อ่านต้องดูจากพยากรณ์อากาศรายวันรายสัปดาห์ตามปกติครับ ว่ามีโอกาสที่จะเจอฝน ถ้าเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นในช่วงเวลาหน้าฝน Akisame หรือไม่

ในขณะนี้ สำหรับท่านผู้อ่านที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย อาจยังไม่สามารถเดินทางไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นได้ เพราะยังเป็นช่วงของการระบาดโรค COVID-19 หรือเชื้อไวรัสโคโรนาอยู่ ทำให้ไม่สามารถเดินทางเข้าออกประเทศญี่ปุ่นได้ตามปกติ แต่ผู้เขียนคิดว่าในช่วงนี้ เป็นโอกาสอันดีที่ท่านผู้อ่านจะหาข้อมูลต่างๆ ของประเทศญี่ปุ่นเก็บเอาไว้ เมื่อถึงเวลาที่สามารรถเดินทางไปมาหาสู่กันได้ตามปกติแล้ว จะได้มีข้อมูล และสามารถวางแผนการเดินทางได้อย่างเต็มประสิทธิภาพครับ โดยเฉพาะท่านที่ไม่อยากไปญี่ปุ่นในช่วงที่ฝนตกชุกชุก เพราะเดินทางลำบาก และมีโอกาสที่จะประสบพบเจออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากฝนตกในการเดินทางท่องเที่ยวได้ ผู้เขียนจึงคิดว่าบทความเรื่องหน้าฝนของญี่ปุ่นในครั้งนี้ น่าจะมีประโยชน์พอสมควรโดยเฉพาะกับท่านที่กำลังจะวางแผนเดินทางไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่น หลังจากที่สามารถเดินทางเข้าประเทศญี่ปุ่นได้ตามปกติแล้ว แล้วเจอกันในบทความครั้งหน้าครับ